

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL „Gormal”, reprezentată
de avocatul Angela Balan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției de Intervenție și
Plăți în Agricultură către SRL „Gormal” cu privire la rambursarea subvenției
acordate, încasarea dobânzii de întârziere și penalității,

împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de SRL „Gormal” și menținută hotărârea din 31 iulie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La 05 decembrie 2016, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a
depus cerere de chemare în judecată către SRL „Gormal” cu privire la rambursarea
subvenției acordate, încasarea dobânzii de întârziere și a penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că, în anul 2013, SRL „Gormal” a beneficiat de
subvenții în sumă de 756 000 de lei pentru înființarea unei plantații de coacăză,
dosar de subvenționare nr. 3P/1304CR711, conform Măsurii 3, „Stimularea
investițiilor pentru defrișarea plantațiilor multianuale supuse casării, pentru
înființarea plantațiilor multianuale și promovarea producției vitivinicole”, din
Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de
subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin HG nr. 152 din 26.02.2013 (în
continuare Regulament).

În conformitate cu ordinul nr. 76 din 20.05.2016, cu privire la efectuarea
inspecțiilor postachitare, au fost verificate investițiile efectuate de către
producătorii agricoli beneficiari de subvenții pentru perioada anilor 2013-2015, sub
aspectul respectării prevederilor contractuale și a Regulamentului de
subvenționare, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a
obiectelor investiției etc.

La 22 iulie 2016, reprezentanții Secției Teritoriale Chișinău a AIPA s-au prezentat la locul amplasării investiției efectuate de către SRL „Gormal”, unde s-a constatat că obiectul subvenționării lipsește, plantația de coacăză fiind uscată.

SRL „Gormal” a încălcat nu numai prevederile Regulamentului de subvenționare, dar și prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 711.

Conform contractului de acordare a subvenției nr. 711, pct. 2.1, încheiat între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în calitate de Autoritate Contractantă pe de o parte și SRL „Gormal” în calitate de Beneficiar pe de altă parte, - beneficiarul este obligat: să asigure utilizarea la destinație a investiției pentru care se solicită acordarea sprijinului financiar; să respecte condițiile de întreținere a obiectului investiției, în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, în vederea asigurării protecției mediului, sănătății animalelor și plantelor; să respecte pe toată durata contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar; să informeze Autoritatea Contractantă (AIPA) fără întârziere, într-un termen cel mult de 10 zile, despre orice circumstanță ce poate împiedica executarea corespunzătoare a contractului; să notifice Autoritatea Contractantă la apariția oricărei modificări survenite în realizarea adecvată a investiției supuse subvenționării. Pentru neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezentul contract, Autoritatea Contractantă și Beneficiarul poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Totodată, reclamantul a făcut referire la prevederile contractului nominalizat și anume, la pct. 4.4, care stipulează că, în cazul în care pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului, se constată că investiția pentru care s-a acordat sprijin financiar a fost înstrăinată (prin orice tip de act juridic care produce efectul înstrăinării), în cazurile constatările stabilite în cadrul inspecțiilor/controalelor, prezentării documentelor neveridice/false în vederea accesării sprijinului financiar în cazul în care Beneficiarul intră în procedura insolvenței, declarate în modul prevăzut de lege, Beneficiarul este obligat să restituie subvenția recepționată. Iar, pct. 4.5 prevede că în cazul comiterii încălcărilor specificate la pct. 4.4 al contractului, Beneficiarului i se va calcula dobânzi de întârziere, în conformitate cu prevederile art. 585 și 619 ale Codului civil, precum și penalități în mărime de 0,01 % din valoarea sprijinului financiar acordat, pentru fiecare zi, calculată din data comiterii încălcării, conform prevederilor prezentului contract. Termenul de exploatare utilă a plantației se va calcula după intrarea pe rod a plantației.

Astfel, a solicitat încasarea din contul pârâtului a subvenției acordate în mărime de 756 000 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 48 798,24 de lei, a penalității în mărime de 9374,40 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a fost admisă și s-a dispus încasarea din contul SRL „Gormal” în beneficiul AIPA a subvenției acordate în mărime de 756 000 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 48 798,24 de lei, a penalității în mărime de 9374,40 de lei, iar în total suma în mărime de 814 172, 28 de lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 august 2018 s-a dispus încasarea din contul SRL „Gormal” în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 24 425,16 de lei.

La 10 august 2018, SRL „Gormal”, prin intermediul avocatului Macovei Gheorghe, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 iulie 2018, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Gormal” și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut ca fiind justă soluția primei instanțe cu privire la încasarea subvenției acordate în sumă de 756 000 de lei, or, beneficiarul subvenției a ignorat Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 și Hotărârea Guvernului nr. 152, din care reiese că acesta nu poate înstrăina, casa, defrișa plantația, timp de 5 ani și 4 luni de la înființare.

Raportând dispozițiile normelor de drept aplicabile litigiului la circumstanțele cauzei, Colegiul a conchis că neexecutarea admisă de către apelant a clauzelor contractuale și cadrului normativ ce reglementează raporturile juridice deduse judecării, instituie obligația acestuia de a restitui sumele primite cu titlu de subvenții în contextul în care neexecutarea admisă îi este imputabilă. Or, raportul obligațional instituit de părți impunea apelantului respectarea condițiilor contractuale și normative, iar acționarea în contradictoriu denotă survenirea consecințelor legale contractuale ale acestei neexecutări.

La 22 mai 2019, SRL „Gormal”, reprezentată de avocatul Angela Balan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07.02.2019.

În motivarea recursului a indicat că prima instanță și instanța de apel, în lipsa unui temei legal, au dispus examinarea cauzei în procedura contencioasă, reținând caracterul acestui litigiu ca fiind unul comercial, or, raporturile enunțate în recurs au fost constituite nu în baza unui acord de voință a părților de drept privat dat fiindcă una dintre ele reprezintă o autoritate abilitată cu competențe de a implementa politicile în domeniu, ceea ce exclude fără echivoc caracterul privat al tranzacției litigioase.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

La 14.08.2019, Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 07 februarie 2019 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 25 martie 2019 (f. d. 223). Astfel, se constată că societatea-recurentă s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat

de către SRL „Gormal”, reprezentată de avocatul Angela Balan, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SRL „Gormal”, reprezentată de avocatul Angela Balan, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea societății-recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului

nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către SRL „Gormal”, reprezentată de avocatul Angela Balan.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL „Gormal”, reprezentată de avocatul Angela Balan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova